

I.Kóši a lidská existence

Lidé běžně uvažují, že máme tři silová pole- tři existence: hrubohmotné tělo, duši a duchovní úroveň. Jóga uvádí, že člověk má pět silových polí, která se navzájem ovlivňují. Jóga těmto "obalům" říká **kóša**, což v překladu znamená tělo. Dá se tedy uvažovat, že máme pět navzájem se ovlivňujících silových polí, pět těl. Pokusím se přiblížit tato silová pole starým indickým příběhem, který doplním vlastním komentářem.

Brigu, syn Varuny -boha vod- přišel za otcem a povídá:"Otče, pověz mi, prosím, co je podstatou bytí člověka" Varuna odpoví:"Brigu, na to musí přijít každý sám. Jdi a žij asketicky a medituji!" Brigu odešel na rok do ústraní. Za rok se vrátil a nadšeně povídá:"Otče, už to mám. Abychom mohli být, musíme jíst. Strava je tedy podstatou bytí!" Varuna pokývá hlavou:"Synu, máš pravdu v tom, že potrava tvoří naše hmotné tělo. Je to Annamajakóša. Není to však podstata bytí. Jdi a medituji."

Annamajakóša= Anna znamená potravu, hmotu. Jedná se tedy o hmotné, fyzické, někde uváděné hrubé, či hrubohmotné tělo. V podstatě tělo, o které se zajímají výživáři, makrobiotici, dietáři a protože se všech pět kóš vzájemně ovlivňuje, je jejich práce stejně důležitá, jako je důležitá skladba stravy, která tvoří naše fyzické tělo.

Brigu odešel medítovat. Za rok přišel za Varunou s nadšením:"Otče, už to mám! Abychom mohli být musíme získávat energii ze stravy, ze vzduchu, ze země, z vody i z vesmíru. Bez energie nemůžeme existovat. Energie je tedy podstatou bytí!" Varuna pokýval hlavou:"Brigu, máš pravdu v tom, že přijímáme i vydáváme energii. Energii nám dává země, voda, oheň, vzduch a éter. Bez energie nemůže existovat naše hmotné tělo. Energetické tělo je Pránamajakóša. Není to však podstata bytí. Jdi a medituji!"

Pránamajakóša=Prána znamená dech, vítr, životní projev, vesmírnou energii, příjem. Jde tedy o tělo energetické. Starost o energii o její dráhy a proudění je celou velkou oblastí, o kterou se odedávna zajímají lidé studující energii jin a jang, zabývající se akupunkturou, akupresurou, energií čchi, ód, pránou a Reiki. Dá se uvažovat, že Pránamajakóša je jemněhmotné tělo, poznatelný obal lidského těla -aura, která jde fotografovat a která bývá vyobrazena u sakrálních obrazů či soch.

Brigu opět odešel do ústraní. Za rok se vrátil a již daleko klidněji říkal:"Otče, myslíme, pociťujeme lásku, nenávisť. City jsou děti naší mysli. Je tedy mysl podstatou bytí?" Varuna opět pokýval hlavou:" Manómajakóša je jedním z našich nehmotných těl. Bez mysli bychom nebyli schopni dojít k poznání. Není to však podstata bytí. Jdi a medituji."

Manómajakóša= Manas znamená rozum, mysl; manómaja znamená duševní. Je to tedy tělo mentální -duševní. Je to velmi široká oblast o kterou se zajímá psychologie a psychiatrie (psyché=duše).

Po ročním medítování se Brigu vrátí k Varunovi a povídá:"Otče, myslím, že pravou podstatou bytí je poznání!" Varuna se usmál:"Synu, již jsi blízko pravdy."

Vidžňanamajakóša je kóša, kterou se dostáváme do Sansáry, do všeobecného bytí, do koloběhu příčin a následků. Je to kóša ve které poznáváme své já. Není to však pravá podstata bytí. Jdi Brigu a ještě medituji."

Vidžňanamajakóša= Vidžňána znamená pravé poznání -ducha. Vidžňanamajakóša je tedy uvažována jako duchovní tělo, tělo pravého poznání, tělo pravdy. Je to tedy oblast čisté filozofie, oblast nejvyšší filozofie.

Trvalo více než rok a Brigu se vrátil k Varunovi se světlem v očích:"Již vím otče. Pravou podstatou bytí je radost -brahma. Radostí se dostáváme do pocitu jednoty." Máš pravdu

synu" povídá Varuna "Ánandamajakóša je kóšou, ve které jsme svou pravou podstatou, kde nejsme individuem, je to jediná z kóš, která není závislá na prostoru a času. To je podstata bytí!"

Ánandamajakóša= Ánanda znamená nejvyšší blaho, slast. Ánandamaja znamená naplněný blahem. Ánandamajakóša znamená tedy stav blaženého bytí, tělo kauzální, splynutí. Také se uvádí, že to je tělo buddhistické, kde buddha znamená probuzený.

V učení o kóšách předkládá jóga člověku svou podstatu -Cestu, kterou prochází všechno živé v přírodě. Za předpokladu, že přijmeme učení jógy o Sansáře -putování duší- čili o koloběhu příčin a následků, o dualitě a jednotě, vyplývá z toho, že tak jak bytost vyrábá, poznává postupně ve svém vývoji a je schopna si uvědomit jednotlivé kóši. Jóga učí, že Cesta může probíhat v etapách jednotlivých zrození, ale máme možnost Cestu projít i v jediném zrození, ale na to už musí být "stará duše", která si jednotlivé etapy už prošla v dávných životech.

Kóši se navzájem ovlivňují a prolínají. Jóg -čili Cest je celá řada a všechny vedou k jednomu Cíli. K prožití a zabydlení v Ánandamajakóše, ke splynutí.

Jógu by si měl jedinec volit podle svého vývojového stupně, jinak se může stát, že se jeho duchovní vývoj pozdrží. Může ale také vlastním přičiněním postupovat dopředu až tam, kam je mu to dáno, buď rychle, má-li možnost se setkat hned od začátku se stupněm, který je mu daný, nebo pomaleji, nemá-li tu možnost. Nebo také vůbec ne, nevyužije-li toho, co je mu dáno. V tom má každý svobodnou volbu.

Na určitém stupni vývoje je člověk schopen pochopit a prožít hathajógu. Pečuje hlavně o tělo, o to, aby ásany byly přesně provedeny. Zajímá se o výživu, makrobiotiku, vegetariánství, veganství a podobně.

V dalším stupni vývoje bude člověka lákat rádžajóga, mantra/džapa\jóga, krijajóga, kundaliníjóga, nádajóga; mnozí se zajímají o energie jang a jin, čchi, ód,pránu, akupresuru -dokonce si vymyslí akujógu, nebo absolvují první stupeň tradiční Reiki a už nejdou dál. V této skupině je také značné procento léčitelů a magnetizérů.

Následující vývojový stupeň přináší lidem zájem o bhaktijógu -jógu lásky. Nejsou v něm ale pobožňůstkáři, ale lidé, kteří dokáží používat svůj mozek zároveň spolu se vcit'ováním do problémů jiných. Dobří psychologové, pomáhajícím jiným nezištně a řada lidí začínajících s džňánajógou, jógou moudrosti a poznání. Sem patří i lidé prožívající druhý stupeň tradiční Reiki (ne jen že ho absolvovali).

Další vývojový stupeň dává možnost lidem zabydlit se v džňánajóze -józe pozornosti -józe pravdy. Budou hledat a nalézat pravé poznání, duši, vesmír,čistou filozofii, s možností přejít do lajajógy -jógy rozpuštění v já, jógy zániku Ega. Odtud je už jen malý krůček k vrcholu blaženosti, ke splynutí. Ten krůček je malý, ale nepřekročitelný chtěním, vůlí, rozumem. Buď je, nebo není.

A co k tomu ještě dodat? Védská jóga uvádí, že na jedné nezvládnuté úrovni může člověk prožít 600 životů a nic se neděje. Každý z těchto životů je důležitý a v každém z těchto životů máme svobodnou volbu jakou Cestou se dáme.

Namaskára
Mirek